

Kako se pošlje vino iz Jugoslavije.

V listih se je pisalo, da je izvoz vina prost. Žal, da to poročilo ne odgovarja povsem istini. Če hočete vino izvažati v Nemško Avstrijo, morate poprej dobiti potrebne listine od „Centralne uprave za trgovački promet samostojnost v Beogradu, podružnica v Ljubljani.“ Centralni upravi morate pisati pismo, da hočete izvoziti v N. Avstrijo vino. Priložiti morate že izpolnjen vozni list (tovorni list) in prepis računa z vašim vinskim kupcem. Ob enem morate poslati „Centralni upravi“ 12 K kot pristojbino za izvoznico. Od vsakega hektolitra vina morate plačati še 37 K 50 v pristojbine (takse) ter $\frac{1}{2}\%$ od skupnega izkupička, odračunati je znesek za takso. Taksa in polodstotna pristojbina se naj pošlje v denarnem pismu ali po nakaznici „Centralni upravi“ v Ljubljano. Še le, ko ste vse to plačali, dobite pravilno izvoznico. Da si boste vinogradniki lažje izračunali, koliko vam je treba poslati denarja Centralni upravi, vam naj služi ta-le primera: Matjaž Kostrunčec iz Polzeve mlake je prodal gostilničarju Jožefu Bergerju v Gradcu 10 polovnjakov vina, (t. j. 30 hektolitrov). Kostrunčec napravi kratko prošnjo na Centralno upravo in izpolni tovorni list. Pismu priloži prepis računa z Bergerjem o prodanem vinu. Nato vzame poštno nakaznico in pošlje na Centralno upravo 12 K za izvoznico. Sedaj pa mora izračunati, koliko denarja še mora poslati v Ljubljano. Od hektolitra plača 37 K 50 v pristojbine t. j. 30krat 37 K 50 v = 1125 K. Če je prodal vino po 8 K liter, znaša račun za 30 hektolitrov 24.000 K. Od te svote odračuni svoto 1125 K kot pristojbino, ostane torej 22.875 K. Od te svote računa $\frac{1}{2}\%$ pristojbino od računa t. j. 114 K 37 v. V Ljubljano mora torej poslati 12 K za izvoznico, 1125 K kot izvozno takso in 114 K 37 v kot pristojbino od računa. V pismu naj vsak pošiljatelj natanko navede svoj in kupčev naslov ter naj Centralni upravi podrobno razloži, čemu je poslal gornje zneske. Ko je prodajalec prejel iz Ljubljane vrnjen tovorni list, izvoznico in potrdilo o plačanih pristojbinah, tedaj še le lahko pošlje vino svojemu kupcu.

Od vseh strani dobivamo pritožbe, da Centralna uprava dela zelo počasi in da naši vinogradniki po tedne in tedne, če so že tudi vplačali zahtevane svote, ne dobijo odgovora. Zahtevamo od vlade, da ostro zabiči uradnikom v Centralni upravi, naj delajo bolj pridno. Lenobo in zanikrnost ven iz vseh jugoslovanskih državnih uradov!

Gospodarske novice.

Pozor na tihotapce z živino! Naši nekdanji tako sloveči živinski sejmi, ki so v dobi svetovne vojne skoro popolnoma zamrli, se pričenjajo zopet oživljati in na nje se zopet pričene dokaj lepe goveje živine. Toda komaj ko so se odprli naši sejmi, so jih že preplavili razni živinski kupci, ki pokupijo živino in jo spravljajo v Nemško Avstrijo. Zlasti v zadnjem času so tihotapci spravili preko Celovca mnogo naše plemenite živine v Nemško Avstrijo. Hvaležno delo bi bilo in bi se tudi bogato izplačalo, ako bi oblast pošiljala na živinske sejme detektive ali orožnike z naročilom, da zahtevajo od vsakega živinskega nakupovalca kako izkaznico, n. pr. ako je mesar, se naj izkaže z obrtnim listom, istotako oblastveno potrjeni živinski nakupovalec, kmet z izkaznico od domačega župana, da namerava kupiti živino za lastno uporabo itd. Ako pa zasači oseba, ki je na neopravičeni način nakupila živino z očitnim namenom, da jo utihotapi v sovražno inozemstvo in pri tem mastno zasluži, se ji naj v prid državi zapleni nakupljena živina in prepričani smo, da bi bil na mah konec živinski verižni kupčiji in konec utihotapljanja naše živine v sovražno inozemstvo!

Dohodnina in vojni davek. Davčna oblast je poslala kmetom sedaj na tisoče in tisoče plačilnih nalogov, v katerih se jim predpisuje dohodnina in celo vojni davek za l. 1917 in 1918. Obenem pošiljajo tudi tiskovine za dohodnino za l. 1919. Opozorjamo naše ljudi, naj te tiskovine v določenem roku (14 dni) izpolnijo in pošljejo davčni oblasti. Če tega ne storijo jim davčna oblast po svoje odmeri dohodnino in vojni davek. § 205 zakona o dohodnini pravi, da je vsak, ki tekom 14 dni po dostavitvi tiskovin ne vloži izpolnjenih tiskovin, t. j., da ne prizna svojih dohodkov, kontumaciran. Tak tudi nima prave

vice vložiti priziva proti previsoko odmerjeni dohodnini.

Sestanek odposlancev okrajnih zastopov. V zmislu obvestila dne 8. julija t. l., objavljenega v časopisih, se je določil sedaj rok za zbor odposlancev spodnještajerskih okrajnih zastopov in občin zaradi likvidacije bivše štajerske deželne uprave. Zbor se ima vršiti dne 11. in 12. sept. t. l., vsaki dan z začetkom ob pol 9. uri zjutraj v Narodnem domu v Celju. Dnevni red se pravočasno objavi.

Trgovci z manufakturo. Nemškutarski in liberalni trgovci za manufakturno blago v Celju ne poznajo res že nobenih mej pri pretiravanju. Potem si lahko kupujejo graščine in hiše, ljudstvo naj pa gladije in trpi. Ali jim res ni mogoče nekoliko pogledati na prste?

Bogat petrolejski izvirek so našli v vasi Selnica v Srbiji. V dolgosti 170 metrov, kjer so vrtali v zemljo, silijo močni toki petroleja na dan. Inženjerji sodijo, da bosta vrelca v Selnici in Lipiku dva najmočnejših petrolejskih vrelcev v Evropi.

Kje se dobijo dobri poljedelski stroji? Kmetovalci nas vprašujejo, kje se dobijo v Mariboru dobri poljedelski stroji? Doznali smo, da imata vseh vrst poljedelskih strojev v zalogi tovarnar Farič (Slovenec) na Pobrežju pri Mariboru in tovarna Ježek v Melju.

Hmelj. Žatec, dne 1. julija 1919. Pri mirnem razpoloženju se je minuli teden na tukajšnjem trgu razpečalo 20—30 bal hmelja. Kupovalo se je večinoma za eksportne družbe. Cene so nespremenjene in se beležijo danes na žateški hmelj K 700—800 za 50 kg. Za izvanredno lepo blago se je zahtevalo 30—40 K več in se je v potrebnih slučajih tudi plačalo. Za tuj hmelj lanskega leta se je barantalo po 600—700 K za 50 kg. V žateški okolici se je nekaj malega prodalo po 700—760 K za 50 kg. Konečno razpoloženje je mirno, cene vztrajajoče. Potrebno je, da se kmalu uresniči od trgovinskega ministrstva v Pragi objavljen razveljavljenje sindikata za izvoz hmelja, da se more hmeljska trgovina prosto razvijati. Vreme minulega tedna bi bilo lahko ugodnejše za razvoj nasadov. Nekaj dni je bilo hladno in deževno, nekaj dni solčno in toplo, noči so bile pa precej hladne. Potrebno bi bilo, da bi nastalo stanovito toplo vreme, kakoršnjega rastlina v sedanjem razvoju nujno potrebuje. Hmeljska rastlina kaže obilo cvetnih popkov, je zdrava in je lepo zelene barve.

Krompir gnije. Vsled neprestanega deževja je začel krompir močno gniti. Strokovnjaki priporočajo, da se krompir, ki se izkoplje, dobro posuši na solncu ali vetru. Klet, v katero se spravi krompir, naj se dobro potrosi z živim apnom. Stene pa se naj pobelijo z apnenim beležem.

Sadja je letos malo. Naši zaupniki iz krajev, kjer je kaj sadja, naj to naznanijo Gospodarski zvezi v Ljubljani, ki bo poskrbela za dobre kupce.

Melasa. Ministrstvo za prehrano in obnovo dežel je v sporazumu z finančnim ministrstvom prepustilo odkazovanje melase iz sladkornih tovarn generalnemu ravnatelstvu posrednih davkov. Vse prošnje za odkaz melase naj se odsej pošiljajo temu ravnateljstvu. Odpremne izkaznice bo izdajal kot doslej odsek za prehrano, ki se bo iz njegovega področja pošiljala melasa. Cena melase se bo po naredbi ministrstva za trgovino, št. 3243, zaračunavala s 60 K za 100 kg. Od tega zneska odpade 34 K za sladkorno tovarno, 26 K pa za invalidski sklad.

Sladkor za vkuhanje oddajajo okrajna glavarstva in mestne aprovizacije. Mariborski magistrat daje za osebo 1 kg sladkorja v te svrhe.

Cene za živino. Za debele težke vole plačujejo sedaj mesarji 1 kg žive teže 7—8 K, za srednje debele 6—7 K, za suhe 4—5 K, za mlade plemene vole 7—9 K, za bike 5—7 K, za krave in telice 4—7 K, za plemene telice in krave 7—10 K. Teleta (zaklana) 1 kg 6—7 K. Pitane svinje (zaklane) od 100 kg naprej 10—11 Kron, od 100 kg nižje 8—10 K za 1 kg.

Cene za kože, skorjo, čreslovino in razna žita, kakor jih je objavil zadnji „Slov. Gospodar“, so ostale ta teden nespremenjene.

Po zaslišanju kmetijskih strokovnjakov in upoštevajoč tahteve konzumentov, se je sklenilo določiti nakupno ceno za seno največ na K 30—postavljeno k trgovcu, za škopno slamo K 19—in navadno slamo K 17—meterski stot. Cena je torej ostala ista kakor l. 1918. Ta nakupna cena jo za organizirane trgovce s senom obvezna in ostane v veljavi do javnega preklica.

Koks za kovače in ključavničarje odda pridnoje dni (1—2 vagona) Občeslovensko obrtno

društvo v Celju. Kovači naj naznanijo svojo potrebo predsedniku Ivanu Rebek v Celju.

Večja množina firneža je dospela v Ljubljano. Kdor ga rabi, naj piše tovarni A. Zankl v Ljubljani.

Kr. ministrstvo za prehrano in obnovo dežel je odseku za prehrano Slovenije nakazalo v tovarni Lukovica v Bosni večjo množino kristalne sode. Reflektanti naj javijo svojo potrebo direktno tvrdki Ant. Krisper v Ljubljani, ki bo blago razdelila in razposlala po navodilih odseka za prehrano.

Prevoznice za blago, ki se pošilja v kraje na progi Špilje—Ljutomer. Po naročilu ljubljanske podružnice za trgovski promet z inozemstvom izdajata glavarstvi v Mariboru in Ljutomeru za vse v trgovino in privatni promet spadajoče blago, izvzemši živež in premog, prevoznice, te pa le osebam, katere stanujejo v območju glavarstva Maribor in Ljutomer. Za prevoz živeža izdaja tudi znanprej prevoznice odsek ministrstva za prehrano in obnovo zemlje v Ljubljani, za premog pa le prej imenovana podružnica centralne uprave za trgovski promet z inozemstvom. Mariborsko okrajno glavarstvo izstavlja izvoznice do največje množine enega vagona, le v slučajih največje nujnosti, v katerih je vsak dvom izključen, da bi se prevoznica izkoriščala v protizakonite namene, sme okrajno glavarstvo postaviti prevoznice do količine treh vagonov; ljutomersko okrajno glavarstvo pa sme za blago, ki je namenjeno v notranjost naše države, izpostavljati izvoznice do vsake količine. Prevoznice se izdajajo pri okrajnem glavarstvu samo za one postaje proge Špilje—Ljutomer, ki leže v našem območju, za ostale postaje pa sme prevoznice izdajati le podružnica centralne uprave. Prevoznice se izstavlja tudi za pošiljke na vozovih in mora imeti vsak voz posebno prevoznico. Za vsako prevoznico je vplačati pristojbino treh kron, razun tega pa v onih slučajih, kjer bi obstal sum, da se namerava blago vtihotapiti v Nemško Avstrijo še pol $\%$ do 2% pristojbine od čistega fakturnega zneska.

Tedenske novice.

Italija — ponižana. V zadevi znanih dogodkov na Reki, ko je italijansko vojaštvo in sodrga napadala in pobijala francoske vojake, je ententa v Parizu sklenila, da mora Italija znižati število svojega vojaštva na Reki na neznatno mejo. Italiji se odvzame vojaško poveljstvo na Reki in italijanski narodni svet na Reki se odstrani.

Nemčija plača 1000 milijard vojne odškodnine. Nemški finančni minister je izvajal v zadnji seji državne zbornice, da znaa dolg, katerega bo morala Nemčija plačati zaveznikom, 1000 milijard. Dolg bo morala plačati v obrokih v 75 letih.

Nemška Avstrija rekvirira zlato. Vlada Nemške Avstrije je izdala naredbo, s katero se določa, da se mora oddati državnim blagajnam ves zlat denar, ki se nahaja v zasebni lasti. Oddati se mora v 4 tednih.

Orožništvo v Nemški Avstriji. Pariška mirovna konferenca je med drugim še tudi odločila, da bo smela v bodoče imeti Nemška Avstrija samo 3590 orožnikov in ne več. Na nemški del Štajerske bo pripadlo 592 orožnikov. Vsi nemški listi jadikujejo, ker je nemške Mihelne strah za varnost življenja.

Ustanovitev razredne loterije v Jugoslaviji. Vlada je izdala naredbo, s katero se ustanovi v Jugoslaviji razredna loterija, koje čisti donesek je namenjen v prid narodnemu gospodarstvu. Naredba je že stopila v veljavo.

Transport delavcev v Vojvodino ustavljen. Drž. posredovalnica za delo v Ljubljani javlja, da je zaenkrat ustavila transport ali prevažanje raznovrstnih delavcev, rudarjev, rudkopov itd. v Vojvodino.

Tabor na Koroškem. Dne 15. avgusta se vrši v Sinčivasi manifestacijski tabor, kjer bo slovenski Korotan ob navzočnosti bratov iz Štajerske in Kranjske veličastno proglasil svojo nepogljivo voljo po združitvi z Jugoslavijo. Narodni svet za Koroško pozivlja zato vse, ki čutijo narodno, da pridejo ta dan v Sinčovas. Vsa društva naj se pripravljajo, da svečano nastopijo na taboru, kakoršnjega še ni bilo na Koroškem, zastave telovadnih in drugih društev naj ponosno vihrajo in družijo rodne brate. Slovenska pesem naj mogočno doni po naših tleh, ki so prepojena z žulji in krvjo naših najboljših mož. Vse na naj takrat prešinja vseobijajoča